

LAMMHULTS

20

16

WORKS

DEN LJUSNANDE FRAMTID ÄR VÅR. FRÅN VÄNSTER: JULIA PRYTZ,
TUVA RIVEDAL TJUGEN, THERÉSE HALLBERG, VILDE ØRITSLAND
HOUGE OCH ANDRÉS NILSON.





D05

Palets

D0



VILDE ØRITSLAND HOUGE I
VERKSTADEN PÅ KUNST- OG
DESIGNHØGSKOLEN I BERGEN.

STJÄRN- MATERIAL

FEM STUDENTER HAR VALTS UT ATT DELTA I LAMMHULTS PROJEKT X-WORKS 2.0. UNDER DET GÅNGNA ÅRET HAR DE ARBETAT MED SINA PROTOTYPER PÅ FABRIKEN I SMÅLAND. KOMMER NÅGON AV DEM ATT BLI FRAMTIDENS DESIGNSTJÄRNA?

Det är tidig morgon den 16 december 2014. Gatorna glänser regnvåta i Bergens hamn. Dimman sveper in toppen på berget Fløien i en mjuk sockervadd. I en sliten skolsal i stadens utkant har tredjeårsstudenterna från designutbildningen vid Kunst- og designhøgskolen samlats för att presentera sina nya projekt för ledningen på Lammhults.

Stämningen är laddad. Det är mycket som står på spel. En eller flera av studenterna kan få möjlighet att delta i X-Works 2.0, en sorts talangjakt för nordiska designstudenter i företagets regi. Deras lärare, Steinar Hindenes, står bredvid och ser på. Eleverna är vana vid konkurrens, säger han lugnande: "Är man med i en tävling är det alltid någon som vinner, och nästa gång kan det vara du. De är mentalt förberedda på det."

Samma höst utspelas liknande scener även vid Carl Malmsten Furniture Studies på Lidingö och på Beckmans Designhögskola på Östermalm i Stockholm. Totalt deltar 26 studenter i tävlingen, fem av dem ska så småningom koras till vinnare vid möbelmässan i Stockholm i februari 2015.

I potten ligger ett års fritt arbete vid fabriken i småländska Lammhult. Där får de fem studenterna arbeta fram prototyper som sedan kan komma att införlivas i Lammhults ordinarie sortiment. Projektet är en fristående fortsättning på den workshop som Lammhults initierade redan 1989. Den gången bjöds fem studenter från Konstfack i Stockholm in till fabriken för att arbeta fram prototyper. En av dem, Gunilla Allard, knöts snabbt till företaget och har under de 25 år som gått sedan dess blivit en av landets – och Lammhults – mest framstående formgivare.

”X-Works innebar ett genombrott både för mig och Lammhults”, säger Gunilla Allard i dag. ”Det blev en dörröppnare ut i världen, och det hände helt nya saker.”

Ambitionen med projektet är dubbel: Att hitta nya talanger, och att införliva nytt blod i Lammhults fasta formgivarstall. Sedan 60-talet har Lammhults haft täta samarbeten med sin tids främsta talanger, från den grafiska formgivaren HC Ericson och den legendariska designduon Lindau-Lindekrantz fram till vår tids stjärnor, som Anya Sebton, Johannes Foersom och Peter Hiort-Lorenzen. Och nu är det dags för påfyllning. För ett konkurrensutsatt företag i en föränderlig värld är det livsviktigt att ständigt befinna sig i rörelse och knyta till sig de nya, heta namnen.

Och vilka är de? Jo, i den här katalogen får du knyta bekant-

skap med de fem vinnare som en stolt Lars Bülow, dåvarande vd för Lammhults, stolt kunde presentera vid möbelmässan i Stockholm våren 2015: Julia Prytz och Andrés Nilson från Malmstens, Therése Hallberg från Beckmans samt Vilde Øritsland Houge och Tuva Rivedal Tjugen, två av de studenter som var med vid presentationen den där regniga morgonen i Bergen.

Här får du också en första tjuvtitt på deras projekt för Lammhults, som de presenterar vid årets möbelmässa i Stockholm. Utan att avslöja för mycket kan vi berätta att det bland annat handlar om en gungande sittbänk, en garderobsstake och en sittmöbel med hög, transparent rygg. På de kommande sidorna berättar studenterna själva om sina tankar och om upplevelsorna av workshopparet på fabriken i Lammhult.

Om det varit en omvälvande resa för de fem studenter som till slut landade det ärofyllda uppdraget, så har X-Works 2.0 också inneburit en vitamininjektion för Lammhults. Studenterna har gjort sig hemmastadda på verkstadsgolvet, där de diskuterat såväl tekniska lösningar som estetiska val med företagets erfarna hantverkare.

Och vem vet: kanske finns en eller flera av morgondagens designstjärnor representerade på de kommande sidorna. Vem eller vilka det blir får framtiden utvisa.



JULIA PRYTZ TILLSAMMANS MED NÅGRA AV SINA KLASSKAMRATER PÅ MALMSTENS UNDER INLEDNINGEN AV PROJEKTET.





LÄRA FÖR LIVET



ANDREAS MATTISSON
LAMMHULTS PRODUKT OCH SORTIMENTSUTVECKLING

Det är med stolthet Lammhults nu presenterar resultatet av det två år långa projektet X-Works 2.0. Projektet grundlades redan 2012, när strategin för de kommande fem åren fastställdes i form av ett antal viktiga punkter. Fyra av dessa var direkt kopplade till designsamarbetet: att förstärka våra befintliga samarbeten, att lansera företagets historia, att påbörja samarbeten med internationella designer samt att genomföra X-Works 2.0. Med andra ord att påvisa företagets historia, att förbättra nuet samt att säkra framtiden.

År 2014 påbörjade vi så projektet X-Works 2.0 tillsammans med designutbildningarna vid Beckmans designhögskola, Bergen Kunst- og Designhøgskole samt Carl Malmsten Furniture Studies/Linköpings Universitet. 26 studenter arbetade med tre olika briefs under ledning av företaget. Brieferna innebar en stor variation, studenterna kunde välja att arbeta med en praktisk, en historisk eller en aktivitetsbaserad uppgift.

Alla studenter, och då menar jag varenda deltagare, presenterade resultat långt över vår förväntan. Alla som deltog från Lammhults var helt överens om att slutpresentationerna var imponerande. Det var fascinerande att följa studenternas processer och att få inblick i deras designarbete. Jag känner att den inspiration och energi som deltagarna gav Lammhults var minst lika värdefull som de råd vi gav tillbaka. Jag minns framför allt ett tillfälle där vi kritiserade, rent ut sagt sågade ett förslag. Vid nästa delpresentation presenterade personen samma idé igen, fast vidareutvecklad – trots vår tydliga kritik. Det var friskt vågat och väldigt uppskattat. Detta är endast ett av flera exempel på när studenterna gav oss energi och inspiration. Jag och hela

Lammhults är väldigt tacksamma till alla deltagare, de har inspirerat och utbildat oss.

På Stockholm Furniture Fair 2015 valdes fem av studenterna ut till att fortsätta samarbetet under ett års tid. Året som gått har varit aktivt för alla parter, många prototyper har tagits fram och i skrivande stund vet jag ännu inte slutresultatet. Men än så länge har det producerats 217 prototyper inom ramen för projektet X-Works 2.0. Glädjande kan vi också sammanfatta året som minst sagt lyckat, då alla fem studenter kommer att erbjudas möjligheten att lansera minst en produkt var efter årets upplaga av Stockholm Furniture Fair.

Det är också glädjande att dessa lanseringar inte har varit en förutsättning i projektet, utan alla förslag har granskats och värderats av Lammhults sortimentsråd. Ingen särskild hänsyn har tagits till att det varit projekt från X-works 2.0. Varje deltagare i etapp två har skapat minst ett projekt som bedömts som kommersiellt gångbart och som Lammhults nu vill lansera.

Det har varit spännande att följa Therése Hallberg, Andrés Nilson, Julia Prytz, Vilde Øritsland Houge samt Tuve Rivedal Tjugen. De har haft sina egna designprocesser och varit trogna sitt formspråk, men ändå lyckats anpassa sig till Lammhults. Detta är designer vi kommer att se mer av, vissa även under Lammhults logo.

1989 erbjöd Lammhults fem unga formgivare att under ett års tid utveckla sina idéer i företagets verkstäder. En av dessa var Gunilla Allard, och 27 år senare är detta ett samarbete som fortlöper. Vi är övertygade om att minst ett samarbete kommer att bli långsiktigt i en gemensam framtid mellan oss och en formgivare ur dagens unga generation.

EN TIDIG PROTOTYP AV
TUVA RIVEDAL TJUGENS BÄNK.





TILL VÄNSTER: JULIA PRYTZ MED SIN SKÄRMVÄGG. DENNA SIDA, MEDSOLS FRÅN VÄNSTER: ANDRÉS NILSON, TUVÅ RIVEDAL TJUGEN, VILDE ØRITSLAND HOUGE OCH THERÉSE HALLBERG.



THERÉSE HALLBERG

FÖDD I STOCKHOLM 1987. BOR I STOCKHOLM.

“VÅRDMILJÖN ÄR OFTA FÖR KLINISK OCH STRAM, JAG VILL SKAPA EN HEMKÄNSLA SOM GER LUGN. MAN SKA KÄNNA ATT MAN ÄR I RUMMET, MEN ÄNDÅ VARA TRYGG OCH OMBONAD.”

Jag har skapat en möbel för väntrum på barnvårdscentraler och andra vårdmiljöer. Det är en stol med en transparent skärm runt ryggstödet. Tanken är att man ska kunna vara mer privat, men ändå vara tillgänglig för kommunikation. Formspråket är inspirerat av naturen, stolens rygg utgår från bladets form med en stjälk i mitten. Namnet, "Releaf", är en kombination av orden "leaf" (löv) och "relax" (slappna av).

Det är intressant att jobba med det första rummet en person möter i vården, innan de får träffa en läkare. Det handlar om känslor som oro, förväntan, förhoppningar och rädsla. Vårdmiljön är ofta för klinisk och stram, jag vill skapa en hemkänsla som ger lugn. Man ska känna att man är i rummet, men ändå vara trygg och ombonad.



Hur man rör sig runt möbler i ett rum säger mer om en människa än man tror. Det undermedvetna och psykologi är intressanta aspekter av designyrket. Jag har antennerna utåt och analyserar gärna varför andra människor gör som de gör.

Jag arbetar ofta med organiska, mjuka former. Jag gillar att jobba med kompositioner, geometriska förskjutningar och att blanda olika material som kontrasterar mot varandra. Tanken är att man ska vilja ta upp objekten och känna på dem.

Som designer är man ofta beroende av någon annans hantverk, men jag tror man blir en bättre formgivare om man själv har förståelse för hantverket. Jag älskar verkstadsmiljön, råheten, lukten, och där finns en otrolig kompetens. Undrar man något är det bara att gå ut i fabriken och fråga.

Min vision om fem år är att ha en egen studio med lite maskiner, så att jag kan ta mig in i verkstadsmiljön. När man arbetar fysiskt är det som meditation, det känns bra i kroppen. Min dröm vore att arbeta som frilans med egna produkter, men också i större sammanhang för stora företag.





JULIA PRYTZ

FÖDD I UPPSALA 1988. BOR I STOCKHOLM.

”JAG VILL VARA GENERÖS I FÄRG OCH FORM ÄVEN NÄR JAG JOBBAR MED MÖBLER FÖR OFFENTLIG MILJÖ.”

I detta projekt har jag skapat ett bord med ett dekorativt utseende för både offentlig miljö och hemmamiljö. Det kan stå både utomhus och inomhus. I samma anda har jag skapat en fristående klädhängare, i tre olika utföranden.

Jag har också gjort en dekorativ skärmvägg som ska verka som en rumsavdelare och rumsmarkör. Jag trodde att Lammhults skulle tycka att mina projekt var för utmanande, men det har varit högt i tak här.

Jag gillar att arbeta med egna idéer, men det känns alltid spännande och som en utmaning att ha en brief att utgå ifrån. När man går på en utbildning måste man driva hela projektet själv och pröva sig fram, och det tar tid. På så vis är det mycket enklare än man tror att arbeta mot ett företag, där finns så mycket kompetens och erfarenhet att förlita sig på. Det är roligt





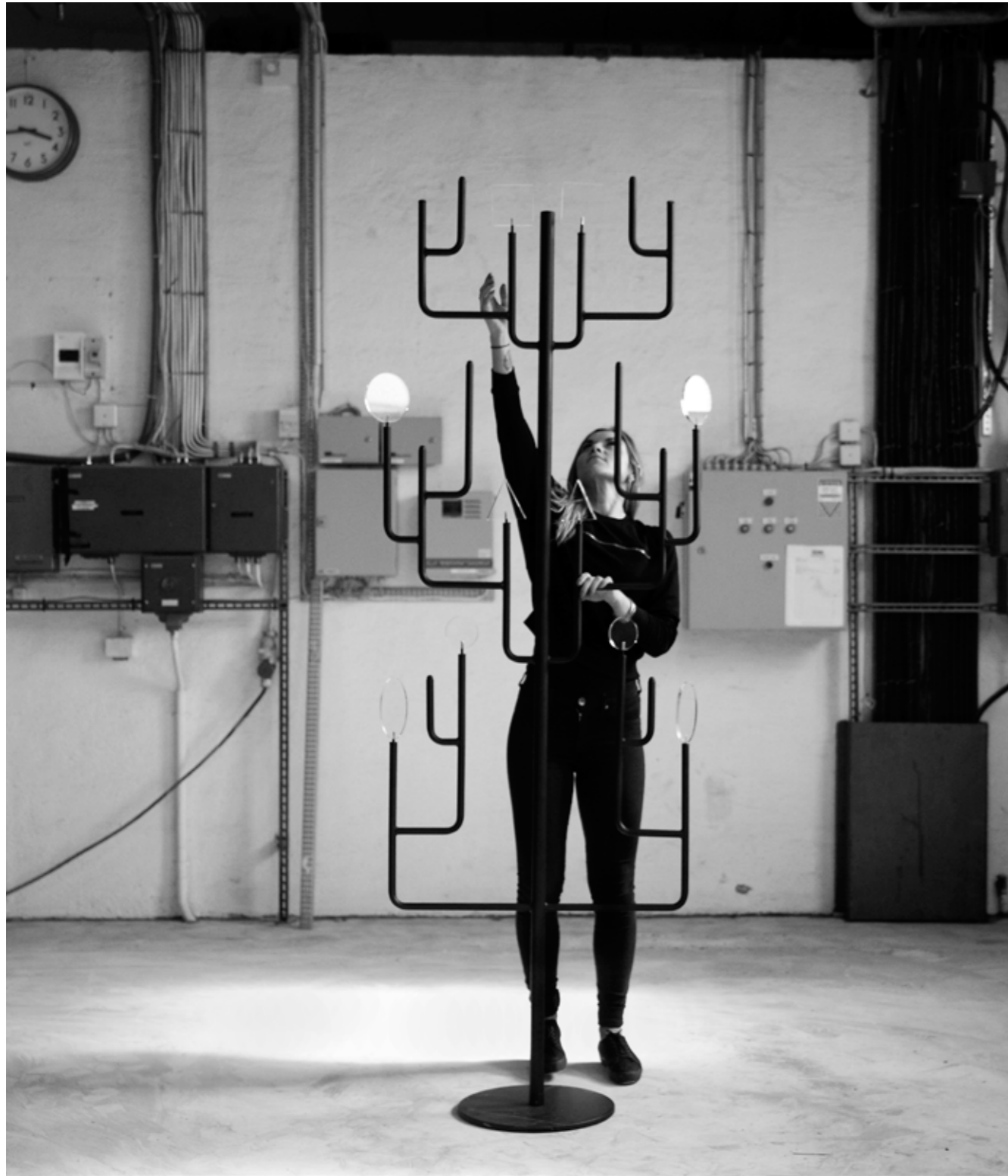
att utbyta idéer och kunskaper och det är skönt att inte hålla i alla delar själv.

Branschen är snällare än sitt rykte, tycker jag. Studierna förberedde mig väl för arbetslivet, man fick lära sig att möta motstånd och stå på sig, att vara strukturerad och ha en designstrategi.

Det är väldigt roligt att arbeta som frilans, men jag skulle gärna kombinera det egna arbetet med en tjänst för att utvecklas ännu mer. Fördelen med att arbeta mot en producent är att man kan koncentrera sig på själva formgivningen. Jag vill vara visionär, men sedan får någon annan gärna ta ner det på jorden och förverkliga.

Teknik och material är kul, men jag älskar verkligen att arbeta med formgivningen. Jag är inte rädd att ta ut svängarna, utan dras till organiska former och starka färger. Jag vill vara generös i färg och form även när jag jobbar med möbler för offentlig miljö.

I detta projekt har jag tittat mycket på art déco, framför allt i arkitektur, mode och inredning. Historien är en viktig inspirationskälla för mig.



TUVA RIVEDAL TJUGEN

FÖDD 1987. UPPVUXEN I RIVEDAL, BOR I BERGEN.

”JAG VILL GÖRA DESIGN SOM GÖR SKILLNAD
OCH HAR EN MENING, OAVSETT OM DET
HANDLAR OM BEKVÄMLIGHET ELLER HÅLLBARHET.”

Jag har haft ordet ”diversity” som ingång för mitt projekt. Det är en bänk med två kuddar som går att använda som sittmöbel eller bord. Den är gjord för avslappnade, intima samtal, med plats för en dator, en anteckningsbok eller en kopp kaffe. Bänken kan utvecklas till en familj i olika storlekar, small, medium och large.

I mitt bachelorprojekt arbetade jag med uppdaterade soptunnor. De är ofta misshandlade och utsatta för hårt slitage. Jag ville ge tillbaks respekten till dem genom ett starkt formspråk och en hög kvalitet. Formspråket utgår från naturen, med en lager på lager-estetik som anknyter till barken på träd. Jag har gett soptunnorna det dubbeltydiga namnet ”Boss”, som betyder skräp på norska.

Nu vill jag ta idéerna från ”Boss” och ”Diversity” vidare. Jag har skissat på en lättare stol för kontor, kaféer och lunchmatsalar. Alla stolar lever inte så länge, men jag vill ta upp kampen! Jag vill göra design som gör skillnad och har en mening, oavsett om



det handlar om bekvämlighet eller hållbarhet. Mina möbler ska relatera till brukaren, de ska inte bara vara en produkt utan även ha en historia och ett mål.

Under tiden på Lammhults vill jag lära mig så mycket som möjligt, från hur man bygger nätverk till hur man förstår processer. Om jag får ut en produkt på marknaden är det bara en bonus. Men jag jobbar hårt och satsar högt.

I min design inspireras jag av naturen och människan. Jag arbetar med rena former i en enkel design där materialen får komma till sin rätt. Jag är också uppslukad av storytelling, det är viktigt för mig att ha en tydlig historia och mål. Ambitionen med min design är att minska stress, skapa trygghet och relationer, bidra till en bättre arbetsställning, effektivisera vardagen och arbeta för ett bättre resursbruk.

Ett drömprjekt skulle vara att helt enkelt jobba kreativt, fysiskt och skapa något jag brinner för. Det vore käckt att göra en klassiker, en möbel som håller över flera generationer. Då skulle jag känna att jag uppnått något. Det är intressant att arbeta med arbetsmiljö och kontor, det är en stor arena där man kan påverka många och bidra med något bra. Min motivation är att hjälpa till på olika sätt.





ANDRÉS NILSON

FÖDD I MEDELLIN, COLOMBIA, 1986, UPPVUXEN I LUND. BOR I STOCKHOLM.

”JAG ÄR INTE SÅ DIGITAL I MIN DESIGNPROCESS, JAG GILLAR ATT BYGGA MODELLER, MEN JAG ÄR SAMTIDIGT VÄLDIGT INTRESSERAD AV DEN DIGITALA FRAMTIDEN.”

Jag har funderat mycket på hur jag vill positionera mig i designvärlden. I början sökte jag bekräftelse, som alla naiva studenter, men det har släppt nu. Det finns formgivare som är väldigt starka i sitt uttryck, men jag är mer intresserad av ett flytande, flexibelt formspråk. Jag vill inte låsa mig vid ett material, utan arbeta parallellt med keramik, trä, glas, skor eller mer konstnärliga uttryck. Alla projekt silas ju ändå genom min erfarenhet och min personlighet, så jag är inte särskilt orolig för att inte ha en egen stil. Som designer måste man framför allt vara trogen mot sig själv.

Inom ramen för X-Works har jag skapat ett modult bänksystem för offentliga miljöer som går att måttbeställa på exakt längd. Armstöden går att placera ut var som helst, och möbelen





har en inbyggd ellsöning. Den ser enkel ut, men det har varit väldigt mycket jobb med alla tekniska detaljer. Jag är besatt av den industriella processen, men mitt nästa projekt för Lammhults kommer att bli mer konceptdrivet.

Jag har en bakgrund som elitidrottare, vilket gjort att jag är spontan, orädd och van att arbeta hårt. Det var en väldigt bra utbildning. Jag var med i juniorlandslaget i badminton och deltog i 70 internationella tävlingar som senior. Det ger en värdefull förståelse för andra kulturer.

Jag har alltid gillat den fysiska känslan av ett objekt, jag älskade exempelvis Minidiscen när den kom, kanske är det därför jag började med hantverk. Jag tar alltid hem mina prototyper så jag kan känna på dem och testa dem hemma. Jag är inte så digital i min designprocess, jag gillar att bygga modeller, men jag är samtidigt väldigt intresserad av den digitala framtiden.

Mina inspirationskällor är framför allt de äldre mästarna. Speciellt de danska formgivarna strävade efter en helhet mellan arkitektur och design, ända ner till minsta dörrhandtag. Det jag älskar med design är att det ena leder till det andra och att ett misstag kan förvandlas till något bra. Det är en magisk process.

Det finns massor att göra inom mindre utvecklade områden av designvärlden. I framtiden skulle jag gärna arbeta mer inom exempelvis äldrevården. Eller med arkitektur. Jag studsar hela tiden mellan olika områden, jag känner att jag måste stimulera båda hjärnhalvorna.



VILDE ØRITSLAND HOUGE

FÖDD I STAVANGER 1991. BOR I BERGEN.

”I MIN DESIGN FOKUSERAR JAG PÅ KONCEPT OCH ERGONOMI. SAMTIDIGT SKA DEN VARA ESTETISK. DET ÄR VIKTIGT ATT MÖBLERNA BÅDE SER BRA UT OCH ÄR BRUKBARA.”

Jag har skapat bänken ”Rockit Science” som ett sätt att uppmuntra till samtal och lösa upp spänningen i mötesrum. Den är inspirerad av en klassisk gungbräda. Den är hög nog för att vara kul, men man når ned till golvet med fötterna, så den är inte farlig. Meningen är att den ska föra in en lekfullhet i rummet, som ett socialt experiment. Jag arbetar också med en stol mot ryggont – i Norge har vi ju traditionellt ett fokus på ergonomi.

Det är förstås svårt att förutspå sitt professionella liv, men jag tycker att det är så kul att hålla på med möbeldesign. Jag kan





även tänka mig att arbeta som inredningsarkitekt, men i så fall med fokus på möbler. Här på Lamhults har jag fått en värdefull inblick i hur produktionen fungerar. Inlärningskurvan går rakt upp, jag är ung och tar till mig all information jag kan. Jag vill experimentera och utforska mig själv.

I min design fokuserar jag på koncept och ergonomi. Samtidigt ska den vara estetisk. Det är viktigt att möblerna både ser bra ut och är brukbara. Mitt formspråk bygger på en enkel, ren form med glada färger, jag tycker om färg och att leka med olika material.

Det finns så många duktiga formgivare, men jag inspireras av bland andra Vera og Kyte, två designers som arbetar i Bergen, min lärare Torbjørn Anderssen och av Peter Opsviks experiment med ergonomiska möbler. Mitt drömpröjekt är att skapa en möbel som lever länge och står starkt efter ett helt liv.





X-WORKS 2.0
PRODUKTION: FORM CONTENT
ART DIRECTOR: KAI RISTILÄ
FOTOGRAF: CARL HJELTE
PRE-PRESS: LINJEPUNKT
TRYCK: NORRA SKÅNE

